

САНАА ОЛОХ

Х А Ъ Ы А Т
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

ССКП ЧУРАПЧЫТААДЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАП
ДЕНУТАТТАР ОРОЙУОННААДЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 104 (5865).

Атырдыах ыйын 31 күнэ,
ЧЭПНИЭР

Сыаната
3 харчы

Пресс-киин иһитиннэрэр

КҮӨХ БЫЙАН КҮРЭБЭР

Атырдыах ыйын 28 күнүгүсү түмүгүнэн оттоолуу сезоннаабы соруудаа оройуон үрдүнэн 74,8 бырыһыан топорулунна. Общественик сүөһүгэ дорохтой аһылыгы бэлэмнээһини сылаабы былаанын сороотох «Мындааабы» совхоз аһарда, оттон Субуруускай аатынан совхоз графикаһын тутуһан иһэр.

Киники издизлэ устата оройуонига 3706 тонна от кэбинилиннэ. Күн-дьыл туран биэрбит табыстаах кэмнэр ээнолор баар ис кыахтарын ситэ туһамматтар. Түөрт совхоз графиктарын ыраабынан тутуспаттар. Холобур, сылаабы соруудаабын Карл Маркс аатынан совхоз 69,1 Эрилин Эристин аатынан совхоз 73,4, «Чурапчы» 58,4, «Мугудай» 57,1 бырыһыан толорон иһэллэр. Ити оройуон орто көрдөрүүтүтэн быдан ыра.

Министэ сүлдүн хаалы биричиннэтин үлэһиттэргэ быһааран биэрин, отчуттары кургуомнээх, үрдүк огорумтуолаах үлэһиттэрин, ээнолор хардарыта куоталаһан үлэһиттэрин тэриллэбэт. Ол да иһин үлэ-хамнас дьаалаһынан устар, холуһаа сарсыарда хойутаан кинирин, киниһэтин эрдэлээн тахсыт.

үтэскэ кубулуйда. Отделениелар, биригээдэлэр салайааччылар күн чээрэтигэр эрэ үлэһитиннэригэр үөрэнэн хаалан ахайбат, кыһаммат да буолулар. Аадыһы-кээһини тахсар түбэлтэтигэр министр кэлэн туту туораты кыаллыбат, онон отчуттар бөһүөлэнтэр (отделениелар, онтон совхоз киниктэр) икки ардыларыгэр төттөрү-таары кураанаах сүүрдэллэр, күннэри-дьылларын сүтэрэллэр. Совхозтар салалталара көһө сүлдэр быстах өрөмүөннэри ыһтар мастерскойдары үлэһитини мэлдэн умналар. Кыһаннаах хас отделение ахсын сверткалыыр агрегаттаах дьаһус сүлбүрү соруустук кэлэр-барар мастерскойдары таргыннаһтарын сөп.

Ааспыт издизлэа Субуруускай аатынан совхоз 49,6, «Чурапчы» 53,5, «Мугудай» 44,3, Карл Маркс аатынан совхоз баара-суоа

159 тонна оту сороотуопкалаабыттар. Ити министр набылыһын, уоскуйуу быһыта-майгыта үөскээбитин көрдөрөр. Бу хаһаайыстыбалар мугутуур үрдүк огорумтуолаахтык үлэһиттэргэ буоллар, көрдөрүү баалаах түпсуоа, оройуон үрдүнэн графика кинир кыах баара ситэ туһамматта. Биридин отделениеларынан ыллаахха, оттоолуу хаамыта мөннөк (бастагы колонкаа—төһөнү кэбиспиттэргэ, тоннаан, иккискэ—графины толоруу, бырыһыанынан):

Одүүлүүн	2032	69,1
Хатылы	1535	76,7
Болтоно	1725	86,2
Холтобо	1626	70,4
Хадаар	1540	71,2
Хайахсыт	1810	87,4
Чакыр	1330	65,0
Сылан	1260	57,2
Килэки	1366	65,0
Арылаах	825	58,9
Түөйэ	345	43,1
Болугур	3335	121,2
Соловьев	2558	99,5
Хайыах	347	115,6
Маралайы	1220	61,0
Чыппара	793	45,3
Толоон	729	53,0
Төлөй	914	71,6
«Нуотара»	150	50,0

Бу таблицаттан көстөрүнэн, сезоннаабы соруудаабын 43,1—65 эрэ бырыһыан Чакыр, Сылан, Килэки, Арылаах, Маралайы, Толоон, Чыппара, Түөйэ отделениелара уонна «Нуотара» уһаастах толорон иһэллэр. Ити аата оройуон отделениеларын аһардара тэтимнэргэ олус бытаан. Ону баалаах өлгөм үүнүүлээх 1984 сылы кытта тэһнээн да көрдөххө түмүк астыннарбат. Ити сүл туһаннаах кэмнээбэр Эрилин Эристин аатынан, «Чурапчы», «Мугудай», Субуруускай аатынан совхозтар, Хатылы, Болтоно, Холтобо, Хадаар, Сылан, Килэки, Арылаах, Маралайы, Чыппара, Болугур, Соловьев отделениелара аһыаһын сороотуопкалаатылар.

Оттуур хэм ахсааннаах хонуктара хааллылар. Онон сүөһү аһылыгы бэлэмнээһингэ баар ис кыахтарын толору туһанарга, үлэһит уонна ээнолор аһааннарын аһылаһаа, үлэһит таба аттарыга сүрүн болсомтобутун туһайыах тустаахпыт.

нович Нова уонна 4 үлэһиттээх Василий Иванович Геарилев салайар толору механизациялаах ээнолора 328-тыи тонна оту сороотуопкалаһыр былааннаахтарын туһаннааһын 350 тонна 340 тоннаан толорон, графиктарын 6,7—3,6 бырыһыанынан аһардылар. Оттон дойдуларыттан-сирдэригэр тэлэһиһэн оттуур Роман Михайлович Софроноваах 161 тонна оту кэбинистэхтэрин 36

тоннаан аһаран, графиктарын 121,9 бырыһыан толорон иһэллэр.

Ээнолор отчуттара мантан хаалыт аһыах күннэригэр мугутуур көдүүсгээһини туһанан, сезоннаабы кинирлэрин аһара түһэргэ дьулуһан үлэһити сылаабылар. Кинилэр үрдүк огорумтуолаах үлэһиттээн отделение оттоолууига былаана туолууга тутуһуулаһын таба ойдуллэр.

С. ОСИПОВ.

Информационнай иһитиннэриилэр

УЧУУТАЛЛАР АТЫРДЫАХ БЫЫНААБЫ СҮБЭ МУННААХТАРА

Атырдыах ыйын 28—29 күннэригэр оройуон учууталларын атырдыах ыйынаабы сүбэ муннаахтара буолла. Бастагы күн оройуоннаабы методическай кабинет сэбиэдиссэ Е. Н. Ермолова оройуонига оскуола үлэтин уларыта тутууга проблемалары туруорбутун секцияларынан хайдыһан киник дьүүлэстилэр. Ол курдук, оскуола салайааччылар, педагогическай үлэ маастардара, оскуола киниринининээбэ саастаах олоор үчүрүдүөннэригэр үлэһиттэргэ, методическай холбоһуктар салайааччылар, О. Д. А. тус-туса секцияларга үлэһити чолчу этилэр киһилэрдилэр.

Муннаах иккис күнүгэр «1988—1989 сс. үөрэх дьылгыгэр норуот үөрэһин оройуоннаабы огдолун уонна оройуоннаабы методическай кабинет сэбиэдиссэ Е. Н. Ермолова оройуонига оскуола үлэтин уларыта тутууга проблемалары туруорбутун секцияларынан хайдыһан киник дьүүлэстилэр. Ол курдук, оскуола салайааччылар, педагогическай үлэ маастардара, оскуола киниринининээбэ саастаах олоор үчүрүдүөннэригэр үлэһиттэргэ, методическай холбоһуктар салайааччылар, О. Д. А. тус-туса секцияларга үлэһити чолчу этилэр киһилэрдилэр.

Сүбэ муннаах туһаннаах уураабы ыһына.

Муннаах ССКП райкомун бастагы секретара Г. М. Сысолятин кыттаһын ылла уонна тал эттэ.

ПАРТИЙНАЙ, СОВЕТСКАЙ, ХАҤААЙЫСТЫБАННАЙ, ИДЕОЛОГИЧЕСКАЙ АКТИВ СҮБЭ МУННААҔА

Атырдыах ыйын 29 күнүгэр ССКП райкомун актовай саалатыгар оройуон партиянай, советскай, хаһаайыстыбаннай уонна идеологическай активын сүбэ муннаа буолла.

Сүбэ муннаах «Биһиги кэмгэ партия национальная политика» ССКП платформын бирайыгытун дьүүлэстэ.

Муннаабы ССКП райкомун бастагы секретара Г. М. Сысолятин салайан кытта.

Дьүүлэһилибит болпуруоска иһитиннэриини ССКП обкомун иһикээбэ марксизм-ленинизм унитарскотын директора Е. Ф. Иванова огордо.

ССКП платформатын бирайыгытун дьүүлэһэн уонна этии киһилэрин тал эттилэр: М. П. Ефимов—«Знание» общество лектора, педагогическай үлэ ветерана, Е. М. Макарова—ПССУОС болохуонкаа, А. К. Матвеев—Хайахсыт орто оскуолатын директора, Г. Ф. Егоров—райпотребсоюз бирайыгытун председатели кадр болпуруостарыгар солбуйааччы, А. С. Бродников—ССРС Суруйааччыларын союһун чилиһэ, сэрин уонна үлэ ветерана, А. В. Филиппов—ССКП райкомун бюротун чилиһэ, Народнай

хонтуруол оройуоннаабы комитетын председатели, К. К. Пермаков—«Знание» общество лектора, педагогическай үлэ ветерана, Г. И. Адамов—ССКП райкомун чилиһэ, райсовет исполкомун председатели солбуйааччы, С. А. Попов—оройуоннаабы хаһыат редакторун солбуйааччы, П. Г. Кириллин—ССКП райкомун чилиһэ, райпотребсоюз бирайыгытун председатели, Н. В. Слепцов—сэрин уонна үлэ ветерана, Г. Я. Григорьев—район инспектора, П. П. Федорова—Директээбэ обо музыкальной оскуолатын учуутала, И. Д. Неустров—үлэ ветерана, кырдыаас партиянай үлэһит, С. А. Попов—оройуоннаабы хаһыат редакциятын радионан биэринин тэрийиһэ отделение сэбиэдиссэ, Г. М. Яковлев—интернат-оскуола учуутала, Р. М. Саввин—норуот үөрэһин үлэһиттэрин профсоюзун райкомун үлэһит, педагогическай үлэ ветерана.

Сүбэ муннаах дьүүлэһилибит болпуруос сунууһун кинирбит этилэр ССКП обкомугар түһэрэргэ быһарда.

[Сүбэ муннаах матырыкалларын хаһыат 2-с балаһыттан билсиң].

ГРАФИКА КИИРДИЛЭР

Оттоолуу быһылгы сезонугар Эрилин Эристин аатынан совхоз Хадаардаагы отделениега—2160 тонна оту сороотуопкалаһыр былааннаах. Ити соруутуолорууга отделениега икки толору механизациялаах, бири механизировааннай аһардаах, икки көлө-илин ээнолора тэриллэн үлэһитилэр. Өг дьыл буолан дойдуга от үүнүүтэ үчүгэй, онон ээнолор үк-

сүлэргэ министрлэригэр хай-баһаабаллаа күөх быһыгы сомсуһаллар. Арай үгүс туһаларга араас сирдэригэр сүлдүн үлэһити оһытаах Р. М. Софронов салайааччылаах көлө-илин ээнолора Нуотара үрээр оттуур.

Атырдыах ыйын 29 күнүгүсү түмүгүнэн отделение үс ээнолора графика кинирдилэр. Ити кэм устата 6 киһилээх Николай Ива-

● Бэбиэскэбэ—кыстык бэлэмэ ● КЫҤЫНҢЫГА БЭЛЭМНЭНЭБИТ

нулар. Кинилэр «Обилей» фермага үлэһитилэр. Кыстыкка 1250 ынах сүөһүнү төтөрүй аһыаһынан хааччылар соруутаахпыт.

Кыһыгы ыйдар өгөрдөстү сүөһүнү көрүү-харайы болпуруостарын эрэ түрүөр буолбаатар, туох-ханнаһын иннинэ, үлэ дьонун олорор-үлэһит устулуобуларын хааччыһын эмиз эрдэйдилэр. Биһиги произвоство дьонун доруобууларын кыһыгы бытарбан тымныһаартааһын туруктаахтык харыстыһыт да, сиччонон көдүүүү илэрбитин умнарыт хайдаа да сатамнат. Кинилэр түрүөр-суулар булгуччулаахтык олоххо кинирэктээх. Биһи-

ги ону өйдүүбүт. Ол иһин бэйэтэн тутулукулары барытын огоробут. Хотонго үлэһиттэр кыстык бастагы күннэригэр иһин аһыаһынан хааччылаахтара.

Биһыл хайа да сылаабыр отунан хааччылаахтык үчүгэй буолар кинилээх. Ону хас бири маннаһык ынахха 3 тонна сылаас бэлэмнээһинигэр уонна хас бири таба сүөһүгэ, ортоһунан ыллаахха, 14—16 аһылын единаага сороотуопкалаһар ынаа баар буолбуттан таһааран аһаһын. Ити, биллэн турар, сүөһү көрүүтүгэр үлэһиттэргэ эрли уонна настроннэни үөскээбэ.

Ол эрэри бири суол

проблема баар буолла. Эби аһыаһы бэлэмнээр сыаһы уруккут курдук үлэһиттэр бэлэмнээхтэ. Биһыл, кыһыһын иһин, уонна аһаһылаһыт комбинормут, 1000 тоннаа чугаһыр аһыаһы, сибиниһэ эрэ кир бордүүхсүһаа буолан биэрлэ. Итиччэ элбэх комбикорму ханна ыһааһыт, снэһэн көрөргө тийэбит.

Оттоолуу туһунан кылгастык эттэххэ, маннаһык, биһиги отделениебыт биһыл түөрт механизировааннай ээнону түрүөрөн оттоо сүлдэр. Биллэрин курдук, олортон Иннокентий Николаевич Николаев салайар ыңчат-комсомольскай ээнолора былааннаах

кирбинтин аһаран, 1130 тоннаһы кэбистэ. Биһиги сабадалаһыһымынан, 1400 тоннаһы ыла сыһара буолуо. Элбэх сылаах оту үүннэрин маастара Д. М. Нова снэһин хомуйуу былаанын 16 тоннаан аһарда. Кини бу күннэргэ 56 тонна от снэһитин куурдан-хатаран сарайыгар уурунна. «Эрчим» үлэ-снэһин аһаһыт (начальник Д. М. Сидоров) 270 тонна оту кэбистэ.

Отделение биһыл түөрт хотонунан сүөһүнү кыстаһа. Балаһан ыйын 5 күнүгэр ынаһын сүөһү хотонго киллэриһтэн толору аһыаһына туруоруллуоҕа. Кыстык туһунан кылгастык эттэххэ итинник.

А. ЕФИМОВ,
«Мындааабы» совхоз
Болугурдаагы отделение
управляющаа.

ЧУОЛКАЙА БИЛЛИБЭТ

Субуруускай аатынан совхоз Болтоготтоогу отделение общественнай сүөһүнү биһыл 6 сириниз кистатерга былааннаһыр.

Сүбү күннэргэ дьаһ кэргэһинэн бэдэрээтэһэн үлэһит Виктор Платоновтаахха 40 ынах кинир саһа хотон тутуутугар 5 киһилээх ээно үлэһит. Биридиннэригэр 100-түү маннаһык туруктаах Титиктээх уонна «Эрчим» фермаларыгар өрөмүөн үлэһиттэ ыһыллаллар.

Биһыл фермаларга эби аһыаһы бэлэмнээр сыахтарга улахан өрөмүөннэр ыһыллаллара көрүлүбүт, онон кыстык бастагы күннэригэр үлэһит кыах-таахтар.

А. НОВГОРОДОВ,
бригадир.

Биһылгы кыстыгы бэлэмнээх көрсөргө, араас суол өрөмүөн үлэһити ыһаһыга уопсайа 170 тыһыынча солкуобайдаах үп көрүлүннэ. Бу үлэһит дьаһыла-саа өрөмүөнүгэр 20-түн таһаа ыһаһылаа солкуобай бариллэнэ. Кулуун дьаһитин сөргүтүүтүгэ эмиз биэрдибит.

Үс ээнону хотоннору өрөмүөннээһингэ түрүөр-дубут. Николай Иванович Босиков салайар 4 киһилээх ээнолора Кыстык-Күдө көрүстэрин сөргүтүүтүгэ—ааннары, долбуроттары, түннүктэри өрөмүөннээһингэ үлэһити сылаабыр. Эмиз итинчэ киһилээх Павел Геарилевич Геарилев ээнолун дьоно субан сүөһү киллэриһлэр хотонугар, оттон Николай Сергеевич Спиридонов маннаһык сүөһү кыстыгы бэлэмнээһингэ түрүөрүлүн-

таныг хүннээртэйгээ үлүүмжлэн хостуурга тнэгэйслээр. Ити үгсээс кубулуйда. Ог-ын сэтгэлээр ийнхлаларын таахтар, государствоёа туттарыахгаахтар. Ыллар кыранай киргэ олордубу хоргуоплуйдарын эрд

дэгээхтээсэр ордууныл-
лар. Ол аета, бнжр суотай
сиргэ 400—500 луугна
олордуллубут буоллаына.

төнгөр жуттала суох. Ол
эрээри соахостар үүнүүлэ-
рин хомүйүүлэрингэр эрээт.

бөдөг буолаллар, бады-
баалга кыйыгы ханга-
ныга тулуйумтуолар, ба-
бар, ыаллар учаастагары

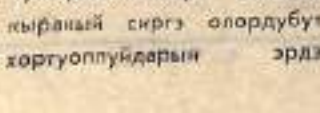
В. ЕРМОЛАЕВ,
агроном.

100—200 грамм үүнүү эрдэгээсгэтээсэр ордуусылылар. Ол аата, бийр суотай сиргэ 400—500 луугна олоордууллубут буолламына.

баннаах хортуонгүй бала-
дан ыйын 20 күнгэр дээр
тогтор жуттала суох. Ол-
ээрэри сохозтар үүнүүлэ-
рин хомуууларынгар эрхт.

хазь нхтээгэр, клубеннар
бөдөг буолаллар, бадь-
белга нхтээгэр хазь-
нхтээгэр тулуйумтуолар. Ба-
бар, ыаллар унаастагары

В. ЕРМОЛАЕВ,
ггвжм.



танг хүннэрттэн үлүмгэ- тэвхтэр, тусгаартай
лэн хосуурга тнэгэйэлээр, туттарыхгайхтар. Үллар
Ити үгсэгэ кубулуйде. Ог- кыраңай киргэ олордубу
тон совхозтар ыһышларын хоргуонпуйдерын эрдэ

пар. Ол аята, бийр суотай
сиргэ 400—500 луугна
олордуллубут буоллагына.

бан ийн 20 хүнгэр дээр
тогөр нутгала суох. Ол
эрээрн сохозтар үүнүүлэ
рин хомхууларынгар эрэт

бөдөг буолаллар, бады-
баалга кыйыгы ханга-
ныга тулуйумтуолар, ба-
бар, ыаллар учаастагары

В. ЕРМОЛАЕВ,
агроном.

В. ЕРМОЛАЕВ,
агроном

